

Z Wiednia d. 1. Listopada.

J. C. K. Mość wydał następujący patent:

My Franciszek Pierwszy, &c. &c. —

Przedsiębiorąc środki, któreśmy do przywrócenia naszego skarbu za potrzebne uznali, i patentem pod d. 20 Sierpnia r. b. ogłosili, cieszyliśmy się taką nadzieją, iż po otrzymanym z wielką ofiarą pokoju nastąpi w krotce powszechna spokoyność, i przyłoży się do skutecznego przedsięwziętych dla dobra wiernych naszych poddanych zamiarów. Lecz nie żądugo zebrały się niedaleko naszych granic liczne armie obce; rozpoczęła się pomiędzy niemi wojna, i nie można przewidzieć, kiedy powszechna w Europie spokoyność przywrócona zostanie. Postanowiwszy zachować najciselszą neutralność względem walujących mocarstw, odwrócić nieszczęścia wojny od naszych krajów i utrzymać na dół pokój dla wiernych naszych poddanych, widzieliśmy się być przymuszonemi zgromadzić na granicach naszych dla zastrzeżenia tej neutralności znaczny korpus wojska. Każdy zaś łatwo się domyśli, iż postawienie takowego korpusu, iako też opatrzenie go w wszystkie potrzeby nie mogło bez nadzwyczajnego ko-

sztu nastąpić, a na ten nie wystarczyły wcale zwyczajne dochody. Dla zastąpienia więc takowych ogromnych kosztów, oszczędzając ile możności wiernych naszych poddanych, rozkazujemy co następuje:

1) Podatki i powiększenie celi, któreśmy wspomnianym wyżej patentem pod d. 20 Sierpnia r. b. na zmniejszenie liczby bankocetów przeznaczili, będą tymczasowo, z wyjątkiem początkowego przeznaczenia dalszego dochodu z ściepłowania sreber, na zastąpienie nadzwyczajnych wydatków użyte, iakich utrzymanie naszej neutralności wymaga; jednak dotąd tylko, póki potrzebne będzie wystawienie na ten cel przeznaczonego korpusu. Aż te podatki i powiększenie celi nie wystarczą do zastąpienia powyższych wydatków, widziemy się przeto być przymuszonemi:

2) Zamiast nakazaney w rzeczonym patencie pod d. 20 Sierpnia przymuszoney pożyczki 75 mill. której utworzenie do dalszego urzędzenia zostawiamy, nakazać nadzwyczajny podatek po pół od sta od dochodu każdego ruchomego i nieruchomego majątku wszystkich poddanych, który 1000 ryń. dochodzi lub przenosi, od którego są tylko wy-

ięte złożone w banku wiedeńskim kapitały i pożyczki, którem podobnie korzyści są zapewnione.

3) W Falfyi majątku czyli oświadczeniu powinna być opłacać się mająca summa zaczynając od 1000 ryń. w okrągłych kwotach podawana, to jest co nie dochodzi sta nadrzeczony 1000 ryń. nie powinno być podawane.

4) Czas do podawania takowych oświadczeń i zapłacenia rzeczonego podatku, iako też kary na uchylających się lub nie płacących w czasie, będą w każdym kraju przez okoliczne rządowe oznajmione. Z resztą mocno przekonani jesteśmy, iż kochani i wierni nasi poddani chętnie i tę dla ogólnej i pożądanej spokojności potrzebną ofiarę, z zwykłą dla dobra kraju gorliwością poniosą, i przyłożą się tym sposobem do przyspieszenia szczęśliwej chwili, w której przedsięwzięte od nas środki do przywrócenia skarbu do dobrego stanu uskutecznione być będą mogły. Działo się w stolicy naszej Wiedniu d. 29 Października 1806.

Podp. *Franciszek.*

* *Z Paryża d. 16. Października.*

D. 14 t. m. udał się Kanclerz państwa Cambacares z zwyczajną okazałością do senatu i po krótkiej przemowie oddał następujące pisma, ściągające się do wojny z Prussami: 1 List Cesarza i Króla Napoleona do sanatu; 2 dwa rapporta Ministra zagranicznych interesów; 3 sześć dyplomatycznych not.

List Cesarza do Senatu.

"Senatorowie! Opuściliśmy naszą stolicę, dla udania się w ten czas do naszej armii w Niemczech, gdy dowiedzieliśmy się z pewnością, że jest z boku zagrożona niespodziewanymi poruszeniami. Zaledwo przybywszy na granice naszego państwa, przekonaliśmy się iak konieczna była tam nasza obecność, i iak

potrzebne były uzbrojenia, któreśmy przed wyjazdem z naszego państwa poczynili. Już armii Pruskiej w wielkiej nader liczbie z wszystkich stron były w poruszeniu; przebyły swoje granice, naszą Saxoniją, i mądry Xzę, który nad nią panuje, był pomimo swej woli i interesu swych ludów do wojny przymuszony. Pruskie armie nadciągnęły na przeciwko stanowisk wojsk naszych. Wyzywania wszelkiego rodzaju i nawet czyny okazywały ducha nienawiści, którym tchnął nieprzyjaciel, a umiarkowanie naszych żołnierzy, którzy na wszystkie te poruszenia spokojnie patrząc, dziwili się tylko, że nie odbierają rozkazów, polegając na podwoynym zaufaniu mężstwa i słuszności. Pierwszym więc obowiązkiem naszym było przeprowadzić się za Ren, rozbić nasze obozy i dać głos wojny słyszeć, który odzywał się w wszystkich żołnierzy sercach. Ułożone i śpieszne marsze postawiły ich wnet na miejscach, któreśmy im wskazali. Wszystkie nasze obozy są rozbite, idziemy przeciw Pruskim armiom i odeprzemy gwałt gwałtem. Wyznać iednak musimy, iż boleie serce nasze na przeważający zawsze w Europie zły gieniusz, który ustawicznie przeciwi się naszemu układowi, które dla spokojności Europy i szczęścia teraźniejszych pokoleń przedsięwzięliśmy, wszystkie gabinety wszelkiego rodzaju zwodnictwem otacza, i zwraca te z prawej drogi, których przekupić nie może, zaślepiając je względem prawdziwego ich interesu, i wtrącając w ducha stronnictwa bez innego przewodnika prócz namiętności, któremi je potrafił natchnąć. Berliński nawet gabinet nie obrał z rozważą przedsiębranego kroku; ale był sztuką i przez złośliwą zręczność do niego wciągnięty. Król stanął nagle o 100 mil od swej stolicy, na granicach Reńskiej konfederacyi, na czele swoich armii i na przeciwko wojsk Francuzkich!

które stojąc rozrzucone w swoich stanowiskach, rozumiąły, iż mogą polegać na związkach, które oba kraje łączyły i na nieoszczędzanych przy podanej sposobności zapewnieniach dworu Berlińskiego. W tak słusznej wojnie, w której bierzemy się tylko do oręża dla własnej obrony, do której nie daliśmy powodu przez żaden czyn, przez żadne przywłaszczenie, i której prawdziwej przyczyny zgadnąć nie możemy, polegamy zupełnie na wsparciu ustaw i naszych ludów, które okoliczności wywołują do dania nam nowych dowodów swej miłości, przychylności i odwagi. Co się nas tyczy, żadna osobista ofiara nie będzie dla nas przykrą, żadne nie wstrzyma nas niebezpieczeństwo, skoro tylko idzie o bezpieczeństwo praw, honoru i dobra ludów naszych.— Działo się w głównej naszej kwaterze Cesarzkiej w Bambergu d. 7 Października 1806.

Podpisano *Napoleon*.

Pierwszy raport ministra zagranicznych interesów do Cesarza Jmci i Króla pod d. 3 Października.

"Najjaśniejszy Panie! Długo niechciałem W. C. Mość wierzyć pierwszemu doniesieniu o uzbrojaniu Prus; a gdy nakoniec przymuszony byłem uwierzyć, raczyłem to przypisać jakowemuś nieporozumieniu. Spodziewałem się, że nieporozumienie w krótko wyjaśnione zostanie, i uzbrojania natychmiast ustąpi. Nadzieje W. C. Mci gruntowały się na ustawicznej Jego miłości do pokoju. Lecz zawiedzione zaślą: Pruscy nie tylko myślą o wojnie, ale ją już prowadzą. Z jakich przyczyn? nie wiem i żadnej nie znajdę. Gdyby Pruscy mieli przyczyny żalenia się i powód do uzbrojania, raziłyby je tak uporczywie? nie powiedzianożby ich ministrowi W. C. K. Mci w Berlinie — P. Knobelsdorff nie byłaby upoważniony do ich przełożenia? Przeciwnie P. Knobelsdorff przywiozł tylko

przyjacielski list do W. C. K. Mci od Króla, a na wzajem z ust nawet W. C. Mci otrzymał przyjacielskie zapewnienia. Minister W. C. K. Mci w Berlinie widział czynione dalej uzbrojanie, powiększającą się dumę, liczniejsze wyzywania, im W. C. Mość więcej okazywał umiarkowania i spokojności. Jeżeli się pytał jakie są urazy Prus? żadnych mu nie wymienione, a nawet wyjaśnienia nie dano, tak, iż bytność jego w Berlinie stała się bezużyteczną, i świadkiem tylko był postępowania i środków przeciwnych godności Francji. W domniemaniu, że śmieszne i z niepojętą ławowiernością przyjęte wieści wprowadziły Pruski gabinet w próżną obawę, uczyniłem W. C. K. Mość wszystko tak dla uprzedzenia go, iako też do zbitia podobnych wieści. Przeciw jakimże niebezpieczeństwom chciały się Pruscy zastoić? Francja daleka od grożenia im, dawała im owszem zawsze najoczywistsze dowody swej przyjaźni. Jakichże uniknąć chciały ofiar? W. C. K. Mość nic od nich nie żądał. Na jakież prawe zaprzeczenia mogły się żalić? W. C. K. Mość byłby skłonny zezwolić na wszystko, czego by słusznie żądały; lecz nie żądały niczego, bo nie miały przyczyny. Konfederacya Ręńska lub poczynione w południowych Niemczech urządzenia są przyczyną, dla których Pruscy biorą się do oręża? Tego nawet przypuścić nie można, bo dwór Berliński oświadczył, iż nie ma nic przeciw tem urządzeniom. Uznał ligę i chciał podobną z ościeniami zrobić krajami. W. C. K. Mość oświadczył w prawdzie, iż aneantyczne miały mieć być niepodległe i do żadnej nie należeć ligi i oświadczył dalej, iż innym krajom północnych Niemiec zostawiona jest wolność radzenia się tylko własnej polityki i interesu; lecz to oświadczenie zasadzone na słuszności i na powszechnym Europy interesie, nie mogło Prusom żadnego powodu, a nawet pozoru,

gdyby wyznać chciały, dać do wojny. Wojna z strony Prus nie ma więc żadnego gruntownego powodu. Tymczasem armie Pruskie wyruszyły z swych granic; w targnęły do Saxonii i zagroziły granicom ligi Reńskiej, których nietykalność W. C. K. Mość zaręczył. Woyska nawet W. C. K. Mci są zagrożone; zaledwo woyska Pruskie stanęły przed naszymi forpocztami, czyniły już służbę wojenną. Nie przepuścili Francuzkich officerow do Saxonii, i wojna rozpoczęła się bez oświadczenia nawet dworu Berlińskiego iakież mniema mieć przyczyny do nieukontentowania, bez szukania środków pojednania się i bez uczynienia najmniejszego kroku do uniknienia zerwania pokoju. Tak uporczywe, nienaturalne i niepojęte milczenie z jednej strony, a z drugiej niemaiey niepojęty pośpiech, dowodzą dostatecznie, iż w tem wszystkiem nie należy inney szukać przyczyny iak tylko skutku opłakanej intrygi. Dwie partye, z których jedna chce wojny, druga pokoju dzielą od dawna Prusli. Pierwsza, której uśłowania zawsze upadały i która wiedziała, że tylko intrygą dokazać może swego, miała tylko jedną myśl, jeden zamiar, jeden cel, to jest wzniecić nieufność, przełożyć środki iako potrzebne, które zniewolić musiały Francją do przedsięwzięcia podobnychże; usunąć wyjaśnienia, przeszkodzić, aby się oba rządy nie porozumiały i postawić je w takim położeniu, które nie ochybną pociągało za sobą wojnę — nieszczęśliwy, lecz pomyślnie wykonany plan, który kiedyś sami nawet autorowie przeklinać mogą. Nie, terazniejsza wojna nie ma inney przyczyny. Nie można inney nad ślepe namiętności wysledzić, której już nie jeden gabinet obłąkały, a przeciw którym tak długo się Prusli opierały; lecz teraz ciw Francji wymierzone. Urządzenia dworu zdało się, iż Opatrzność przeznaczyła je, Berlińskiego tem mocniej zadziwiły J. C. K. Mość, gdy po poselstwie P. Knobelsdorffa, i chaia rady, którzy za nie poczytują nieszczę-

ścia wojny, dla tego, że iey niebezpieczeństw nie dzielą, i zawsze są gotowemi do poświęcenia swey dumie, swey obojętności, przesądom i słabości spokojności i szczęście ludow. Jeżeli iednak te namiętności nie są iedyną pobudką Berlińskiego gabinetu, jeżeli iaki powod osobistego interesu skłonił go do uchwycenia oręża, tedy pewnie nie inny, iak chęć podbicia Saxonii i anzeatycznych miast, tudzież uchylenia lub orężem uprzątnienia przeszkod, których mu oświadczenia W. K. C. Mci co tego zamiaru obawiać się każą. Wojna ta, której W. C. K. Mość z największym żalem nie mógł zapobiedz, wskazuje przynajmniej W. C. Mci ten pocieszający widok, że broniąc praw i interesu ludow Twoich, obrońisz razem kraie przeciw nielustszemu panowaniu, na których niepodległości nietylko Francji, iey sprzymierzyńcom, ale też całej Europie zależy. „ W Moguncyi d. 3 Października 1806.

Karol Mau. Talleyrand

Xzc Benewentu.

Kopia pierwszej noty Xcia Jmć Benewentu, Ministra zagranicznych interesow do JW. Jenerała Knobelsdorffa, posła Pruskiego, pod d. 11 Września 1806.

„ Niżej podpisany, Minister zagranicznych interesow, ma wyraźnie zlecenie od Cesarza Jmć i Króla uwiadomić JW. Knobelsdorffa, że nowe doniesienia z Berlina pod datą pierwszych dni Września opiewają, że z tą pierwszą wyszła końcem udania się na granice, że wszystkie uzbrojania zdają się być z podwoynym pośpiechem czynione, i że w samem nawet Berlinie sądzą je być przetrak długo się Prusli opierały; lecz teraz ciw Francji wymierzone. Urządzenia dworu zdało się, iż Opatrzność przeznaczyła je, Berlińskiego tem mocniej zadziwiły J. C. K. Mość, gdy po poselstwie P. Knobelsdorffa, i liście od Króla Jmć Pruskiego, którego on był

oddawcą, wcale ich się nie mógł spodziewać. J. C. K. Mość nakazał posłać nowe posiłki dla zmocnienia swej armii. Roztropność nakazała mu postawić się w stanie do odparcia tak niespodziewanej i niestusznej napaści. Lecz przeciw woli tylko swojej i przeciw najmiłszemu życzeniu widzi się być zniewolony połączyć siły swojego państwa przeciw mocarstwu, które sama natura przeznaczyła na przyiaciela Francji, ponieważ oba kraje połączyła wspólnym interesem pierwej jeszcze, niżeli ich łączyły umowy. Zali się J. C. Mość na nieroztropność agentów, którzy wystawiają przedsięwzięte od Berlińskiego dworu środki jako użyteczne i nieodzownie potrzebne. Ale uczucia Jego względem Króla Jmć Pruskiego ani się przez to odmieniły, ani zmniejszyły i poty to nie nastąpi, poki J. C. K. Mość nie będzie przymuszony uwierzyć, że uzbrojania Pruss są skutkiem ułożonego z Rosją zaczepnego planu, i skoro intryga, która pod wielorakimi sposobami i kształtem zdaje się pracować, aby zniszczyła dotychczasowe mniemanie gabinetu Berlińskiego względem najlepszego i najwierniejszego jego sprzymierzyńca, ustanie; skoro przestaną uzbrojeniami grozić narodowi, który dotąd nie zdawał się być łatwym do uśmierzania, tedy poczyta J. C. K. Mość tę chwilę za nayszczęśliwszą dla siebie i Króla Jmć Pruskiego. Najpierwszym będzie do odwołania wojsk, które przymuszony był wysłać, i zaprzestania uzbrojań, niszczących jego skarby, a stosunki pomiędzy obiema krajami przywrócone jak najściślej zostaną. Miło jest bezwątpienia dla serca J. C. K. Mci, iż ani wprost, ani ukośnie nie dał przyczyny do nieporozumienia, na które zdaje się pomiędzy obiema państwami zanosić, i że nie będzie nigdy w odpowiedzi za skutki tej osobliwej i rzadkiej wojny, ponieważ nie prześlawiał tak przez

nadzwyczajnego swego posła, jako też przez niżej podpisanego dawać wszelkich wyjaśnień, które powinny były zniszczyć intrygę, która pomimo jego uślisności w Berlinie górę wzięła; lecz oraz jest dla J. C. K. Mci bolesnym zastrawieniem, iż zamiast coby przymierze z Prussami dozwolić mu miało zmniejszenia liczby wojska i użycia wszystkich swoich sił przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi, który także jest nieprzyjacielem lądu, przymuszony jest przedsiębrać środki bezpieczeństwa przeciw swojemu nawet sprzymierzyńcowi. Gdy ostatnie doniesienia z Berlina zmniejszają bardzo nadzieję, którą Cesarz w poselstwie P. Knobelsdorffa i w liście Króla Jmci Pruskiego pokładał, a zdają się potwierdzać mniemanie tych, którzy sądzą, że uzbrojania Pruss bez poprzedniego wyjaśnienia są skutkiem i pierwszym wyjawieniem zrobionego z nieprzyjaciółmi Francji układu, przeto widział się J. C. K. Mość być przymuszonym nadać swoim uzbrojeniom powszechne, publiczne i narodowe znamię. Chciał wszelako, aby niżej podpisany oświadczył, iż po ogłoszeniu nawet nadzwyczajnych środków, do których J. C. K. Mość był zniewolony, niemajemy jest skłonny do uwierzenia, że uzbrojania dworu Berlińskiego są tylko skutkiem z kłamliwych doniesień pochodzącego nieporozumienia się, i że gdy te uzbrojenia ustaną, wrocą rzeczy do dawnego stanu dobrego porozumienia, przymierza i przyjaźni, które oba kraje łączyły. Niżej podpisany, &c.

Podp. K. M. Talleyrand,
Xzę Benewentu.

Kopia noty JW. Knobelsdorffa do Ministra zagranicznych interesów pod d. 12 Września 1809.

"Niżej podpisany czując iak ważną jest rzeczą odpowiedzieć zaraz na notę, którą go Xzę Jmć Benewentu, Minister zagranicznych interesów,

tego wieczora zaszczycił, widzi się bydz̄ znie- wolonym przeſtać na przełożeniu naſtępujących uwag. Powody, które Króla Pana moiego do uzbroiań skłoniły, ſą skutkiem kabały nieprzy- iaciół Francyi i Pruſs, którzy zażdroszcząc ſciſtey przyjaźni, która między obiema pań- ſtwami zachodziła, okazali niepodobnych rze- czy, zatrwożywszy dwor Berliński razem z rożnych mieyſc przybyłemi fałszywemi donie- ſieniami. Co ſię tycze uzbroiań, mają one tę ſzczególnieyszą zaletę, że ich J. K. Mość z nikim, ktokolwiek bądź, nie umowił, i że wia- domość pierwey o nich doſzła do Paryża, ni- żeżli do Wiednia, Petersburga i Londynu. Król, Pan moy, kazał poſtowi Cesarza Jmci i Króla donieść w przyjaćielskim ſposobie o takowych ſrodkach. Miniſter ten nie odpowie- dział ieſzcze na to donieſienie. Rapport o in- tereſſujących układach, które J. C. K. Mość raczył z niżej podpisanym i Margrabią Luc- cheſinim czynić, nie mogł ieſzcze ſtańć w Berlinie. Po takowym przełożeniu rzeczy, nie może niżej podpisany iak wyrazić Xciu Jmci Miniſtrowi zagranicznych intereſſow nayu- ſilnieysze życzenie, aby publiczne czyny wſtrzymane ieſzcze bydz̄ mogły, aż do po- powrotu wyſtanego do Berlina gońca. Niżej podpisany uprasza Xcia Jmci przyjąć zape- wnienie, &c.

Podp. *Jenerał Knobelsdorff.*

Kopia drugiey noty do P. Knobelsdorf- fa, pod d. 13 Września 1806.

"Niżej podpisany przełożył Cesarzowi Jmci i Królowi notę, którą go JW. Knobels- dorff wczoray zaszczycił. J. C. K. Mość wy- czytał w niej z ukontentowaniem zapewnienie, że Pruſſy nie weszły w żadne przeciw Fran- cyi nieprzyjaćielskie układy, że przedsięwzię- te uzbroiania pochodzą tylko z nieporozumie- nia ſie, że wyruszenie załogi Berlińskiej, lu- bo po napisaniu liſtu Króla Jmci Pruſkiego na-

ſtąpiło, uważać jednak należy, iako dopełnie- nie dawnieyszego rozkazu, i że poruszenia woysk Pruſkich natychmiał uſtana, iak tylko doydzie do Berlina wiadomoſć, co J. C. K. Mość raczył oſwiadczyć P. Knobelsdorffowi i Margrabi Luccheſini na daney im osobney au- dyencyi. Stosownie do tey noty rozkazał J. C. K. Mość wſtrzymać udzielenie ſenatowi, które w przyszły poniedziałek miało mu bydz̄ podane, i żadne poruszenia woysk nie naſta- pią, procz będących już w drodze, polki J. C. K. Mość nie dowie ſię o poſtanowieniu i ſrod- kach, które dwor Berliński po raporcie Pana Knobelsdorffa i Marg. Luccheſini przedsięwzię- nie; a ieżeli te poſtanowienia takie będą, iż armia Francuzka w Niemczech nie będzie więcey zagrożona i wſzystko między Francją i Pruſſami powroci do tego ſtopnia iak było przed mieſięcem, tedy zwroci zaraz Cesarz woyska, które poſzły teraz za Ren. J. C. K. Mość oczeku- ie z niecierpliwoſcią wyjaſnienia tego osobi- wszego nieporozumienia. Pragnie bardzo, aby bez niepewnoſci i wątpliwoſci mogł ſię rządzić znowu temi uczuciami, których tyle dał do- wedom dworowi Berlińskiemu, i które zawsze były uczuciami wternego ſprzymierzenia. Ni- żeż podpisany uprasza P. Knobelsdorffa, aby przyjął zapewnienia iego ſzacunku.

Podp. *K. M. Talleyrand.*

Xię Benewentu.

Kopia trzeciey noty do JW. Knobelsdorf- fa, pod d. 19 Września 1806.

"Niżej podpisany Miniſter zagranicznych intereſſow, wyraził w nocie, którą miał honor d. 13 Września podać JW. Knobelsdorffowi, iak skwapliwie przyjął Cesarz Jmci i Król za- pewnienia P. Knobelsdorffa, że woyskowe po- ruszenia dworu Berlińskiego nie ſą bynaye- mniey skutkiem nieprzyjaćielskiego przeciw Francyi układu, ale tylko pochodzą z niepo- rozumienia, które natychmiał uſtanie, iak

tylko pierwsze raporty do Berlina nadejdą. Tymczasem doniesienia, które codziennie nadchodzą, wierzyć każą, że wojna jest na wybuchu, tak iż J. C. K. Mość żałuje poniekąd, że niezwłocznie swych odwołów i zawiesił konstytucyjne oznajmienie, na mocy którego wszystkie siły do Jego rozrządzenia oddaneby zostały. Dopelni tych obowiązków; lecz mniema, iż postąpiłby przeciw roztropności i interesowi swoich ludów, gdyby nie wydał rozkazów do przedsięwzięcia wewnątrz wszystkich środków i poruszenia wojsk, które bez poprzedniego oznajmienia nastąpić mogą. J. C. K. Mość zlecił oraz niżej podpisanemu, aby na nowo oświadczył JW. Knobelsdorffowi: iż dotąd nie może pojąć przez jakie zapomnienie na własny interes chcą Pruski wyrzec się przyjacielskich stosunków z Francją. Wojna pomiędzy obiema krainami może być prawdziwą polityczną porażką, i od chwilej, w której gabinet Berliński powróci do pokojowych urzędów i przesłanie grozić Jego armiiom w Niemczech, obowiązuje się J. C. K. Mość odwołać wszystkie środki, które roztropność przedsięwziąć nakazała. Z ukontentowaniem uchwyli najpierwszą sposobność, iak w każdej okoliczności zwykł czynić, dla okazania J. K. Mci Pruskiej, iak dalece ceni jego przywiązanie i związek, który gruntuje się na zdrowej polityce i wzajemnych interesach, tudzież dla dania mu dowodu, że Jego uczucia zawsze są iednakowe, i że wyzywania nawet nie potrafiły ich zmienić. Niżej podpisany wińszuje sobie szczęścia, iż może JW. Knobelsdorffowi tak wyraźnie dać zapewnienia o uczuciach J. C. M. które tyle przeciwia się każdej myśli owojnie z Prusami, że już wielki błąd wojskowy popełnić, zawieszając na miesiąc swoje uzbrojenia i świeżo jeszcze na 14 dniową przewłokę zezwolić bez zwołania odwołów i naro-

dowych gwardy. To zaufanie dowodzi, iak J. C. K. Mość chętnie zawiera słowu, któmu JW. Knobelsdorff dał, że Pruski nie uczyni żadnego porozumienia z nieprzyjaciółmi Francji, i że po uzrządzeniu zachodzącego nie porozumienia ustają uzbrojenia. Niżej poppisany korzystając z tej okazji, &c.

Podp. K. M. Talleyrand, Xżę Benewentu.

Kopia drugiej noty JW. Knobelsdorffa do Ministra zagranicznych interesów, pod d. 20 Września 1806.

"Niżej podpisany nadzwyczajny pesel pełnomocny Minister J. K. Mci Pruskiej odebrał wczoraj notę, którą mu Xżę Jmć Benewentu, Minister zagranicznych interesów, postął. Jeżeli niżej podpisany wyczytał z nadzwyczajnem ukontentowaniem ponowione w niej wyrażone już w nocie pod d. 13 Września zapewnienie, że Cesarz Jmć i Król dopełni przyiętego na siebie obowiązku wstrzymania się z konstytucyjnem oznajmieniem, które wszystkie siły Francuzkiego narodu oddaje do użycia rządowi, poki nie nadejdzie z Berlina odpowiedź na podane Margrabi Lucchesiniemu i Generałowi Knobelsdorffowi objaśnienia; tedy postrzegł także z największym żalem, że J. C. K. Mość zaczęła poniekąd żałować przyiętego na siebie obowiązku, i że przy dopełnieniu go, poczynił jednak zapotrzebne nakazać wszystkie środki i poruszenie wojsk, które bez poprzedniego oznajmienia uskutecznione być mogą. Niżej podpisany śpieszy się z powtórzeniem zapewnienia Xcia Jmć Benewentu, że J. K. Mość Pruski dalekim jest od wszelkiej myśli wyrzeczenia się kiedy przyjacielskich stosunków z Francją, i równe ożywia go z J. C. K. Mcią w tej mierze uczucia; że dalekim jest od wniyscia w układy z nieprzyjaciółmi Francji, starał się owszem uprzątać zawsze porozumienia i przyspieszyć tym

sposobem przywrocenie powszechnego pokoju; dalekim nakoniec jest zagrozić Francuzkim armiom w Niemczech przez swoje uzbrojania, które są tylko skutkiem nadeszłych do Berlina doniesień, ponieważ tak były zagrażające, że nie można było zaniedbać środków ostrożności, które roztrepcę dla dobra kraju nakazywała. Niżej podpisany ponawia z ukontentowaniem Xciu Jmć Benewentu zapewnienie, że w przedsięwzięciu tych środków J. K. M. Pruski nigdy nie tracił nadziei, ażeby wznoszące się między Prussami i Francją chmury nie rozeszły się, i przekonany jest, że posłane wyjaśnienia sprawią pożądany skutek. Niżej podpisany uprasza Xcia Jmć aby tę odpowiedź na Jego notę oddał J. C. K. Mci i ma honor ponowić swój szacunek.

Podp. *Generał Knobelsdorff.*

*Drugi raport Ministra zagranicznych
interesów do Cesarza Jmci i Króla,
pod d. 6 Października 1806.*

"Najjaśniejszy Panie! Gdy w raporcie, który przed kilku dniami miałem honor przesać W. C. K. Mci, dodałem, iż jeżeli Pruscy mają jakowe przyczyny osobistego interesu, które ich do wojny pobudzały, te tylko być mogą w życzeniu podbicia Saxonii i anseatyckich miast, ale daleki byłem od przewidzenia, że ośmielią się kiedy wyjawić podobną pobudkę. Niemniej jednak wyznały to bez zaromienia w nocy, którą mi P. Knobelsdorff z Metzu posłał, a którą mam honor dotychczas W. C. K. Mci. Z trzech położonych w tej nocy żądań, zrobione jest pierwsze i trzecie w celu tylko pokrycia ile możliwości drugiego, do którego całą ważność przywiązano. Pruscy patrzyli od roku spokojnie na Francuzkie armie w Niemczech, a teraz czynią ich niespokojnemi, gdy ich liczba zmniejszona, gdy w matych korpusach są po Niemczech rozrzucone, a zwłaszcza gdy W. C. K. Mość uroczyście oświadczył, że powrócą do Francji iak tylko interes o Kattaro — jedyną przyczyną przedłużenia ich bytności w Niemczech — przez uczynioną zamianę z Austrią ukończony zostanie, iakoż wydany już był rozkaz do ich powrotu. Mowią Pruscy o układach względem niektórych sprzecznych punktów, a wie-

dzą dobrze, iż żadnych nie ma między obema państwami: przyjacielska umowa względem losu opactw Essen i Werden nie jest z przyczyny gabinetu Francuzkiego przewróconą. Francuzkie woyska ustąpiły z tych prowincy, które W. Xzę Bergski osadzić był kazał w zupełnem przekonaniu, że należą do Xięstwa Kłiwii, i że zajęte były w akcie oddania tego Xięstwa. Żądania więc Pruski, co do tych i podobnego gatunku pretensy, iako też mniemane zażalenia, które zdać się wyliczać, nie okazują prawdziwych zamysłów gabinetu Berlińskiego. Nie odkrywają ich i nigdzie nie można tego tajemnicy dotrzeć, prócz w żądaniu: "Zeby z strony Francji żadna nie była przeszkoda czyniona w zawiązaniu północnej ligi, do której bez wyjątku wszystkie kraie należeć mają, które nie są w początkowym akcie konfederacyi umieszczone." Dla uczynienia więc zadosyć niesłusznym ambicji, zezwalała Pruski na zerwanie związków, które ie z Francją łączyły, chcą nowe niebezpieczeństwa na stały ład ściągnąć, którego rany W. C. K. Mość goisz i chciałeś mu spokojność zapewnić, a wyzywając najwierniejszego sprzymierzeńca, stawiając go w okrutnej konieczności odparcia gwałtu gwałtem, i przymuszając go do wyruszenia swych armii z łona spokojności, którą po tylu trudach i tryumfach pragnął im zapewnić. Wyznać z ubolewaniem muszę, iż tracę nadzieję, aby pokój w tej chwili mógł być utrzymany, kiedy go zawziętem czynią od warunków, które słuszność i honor potępiają, i które są posłane w takim tonie i kształcie, których lud Francuzki w żadnym czasie i od żadnego zmocarstw nie zniosłby, a tem mniej pod Panowaniem W. C. K. Mci. W Moguncyi d. 6 Października 1806.

Podp. *K. M. Talleyrand,
Xzę Benewentu.*

(Ostatnią notę w zgim raporcie w zmiankowaną Postą Pruskiego Jen. Knobelsdorffa odkładamy dla szczupłości miejsca do przyszłej gazety.)

Po przeczytaniu tych pism, wyznaczył senat kommissyja z zaleceniem, aby mu w czasie ieszcze tego posiedzenia zdała rapport. Wygotował Senator Lapepe w imieniu kommissyji takowy rapport, i za zdaniem kommissyji uchwalił senat jednomyślnością adres do Cesarza Jmci, który mu przez deputacya do głównej kwatery zawieziony zostanie. Wyznaczeni do tego senatorowie są Aremberg, François de Neufchateau i Collohubert.

GAZETY KRAKOWSKIE

W NIEDZIELĘ DNIA 9. LISTOPADA 1806.

Wiadomości Woienne.

Między 19 i 22 Października wszystkie członki Królewskiego domu i większa część kancelaryi ministrowskich wyniosły się z Berlina. Skarby i zapasy powiezione zostały drogą ku Poznaniowi.

Od nieszczęśliwej bitwy, która d. 17 zaszła między korpusem Xcia Eugeniusza Wirtemberskiego pod H le, potem przy przeprawie jego za Elbę i nacierającą przednią Arzą Francuzką, nic daley ważnego nie zaszło.

Margrabia Lucchesini miał się z trębaczem do Potsdamu udać, dla otrzymania za przybyciem tam Cesarza Napoleona audyencji.

Dywiizyyny jenerał i drugi rządca Tuilery, Magna, mieyscowy kommendaant w Lipsku, wydał d. 18 odezwę, w której nakazane jest przetrząśnięcie wszystkich kupieckich domów i rejeſtrów, konfiskata ws yłkich Angielskich, Pruskich i Reflyyjskich towarów, i oraz największą karność stojącemu tam woysku Francuzkiemu zalecono.

Saski Jenerał leiniant Zeschwitz oddzielił się przy Hale z rozkazu swego dworu z swem korpusem od Pruskiego woyska. Saski Major Funk, a w krotce po nim Francuzki dywi-

zyzny Jenerał Hedouville przywiezli do Dreżna wiadomość o uznaniu neutralności Saxonii, gdzie d. 23 publicznie ogłoszoną została. Jenerał le Claire, naczelnik głównego sztabu W. Xcia Bergskiego Murata, wydał jeszcze d. 17 w nocy w Langenzalza następujące z tego powodu obwieszczenie: — "Z rozkazu W. Xcia Kliwii i Bergu wszyscy officerowie, żołnierze, urzędnicy i wozy głównego sztabu i korpusu W. Xcia mają obrocić drogę swoją na Merxleben i Klettſtadt, mogą jednak i do Langenzalza otrzymać pozwolenia wstąpienia, jeżeli tam tylko na krotki czas ndadzą się dla zaſilenia. Z tem wszystkim mają najsćisleyszą zachować karność, ponieważ Cesarz Jmć Napoleon uznał neutralność Saxonii.,

Dla zastąpienia Elby, marszu do Berlina i Odry, mają znaczne oddziały woyska Francuz: między Mühlberg i Wittenbergiem, Torgau i Stipnitz, i nawet w Dreźnie ſtając. Oczekują w tej ſtołicy Xcia Hieronima Bonaparte, Jenerałów Thiers i Gudin, którzy tym korpusem 40 do 45,000 ludzi licznym dowodzić będą. Na granicach Saskich wszędzie są po przybiłane tablice z napisem w Francuzkim ięzyku: "Kray neutralny Elektora Saskiego.,

Magdeburg zostawiony jest obronie własney załogi. Twierdza Platsenburg, w Bayreutskim kraiu, trzyma się jeszcze i można do niej strzelać.

Wszyscy Bayreutczanie, którzy dostali się w Francuzką niewolą, odesłani są do domów.

Z Frankonii d. 45. Października.

Korpusy Marszałkow Augereau i Lannes, które przez Koburg, Judenbach i Grafenthal przez Turingiński las 30 godzin drogi tak śpiesznym marszem odbyły, że tylko czasem kilka godzin wypoczęły, przyłożyły się niemało do wygranej bitwy d. 14 pod Jena. Jenerałność Pruska czyniąc rozporządzenia do stoczenia walney bitwy, nie spodziewała się tak nagłego zjawienia obu tych korpusów 35,000 ludzi wynoszących. — W czasie bitwy miał Cesarz Napoleon z szybkością błyskawicy od jednego do drugiego skrzydła swej armii przebiegać, i nawet w tym jednym razie sam swoje gwardye do ognia poprowadził. Prusacy bronili się długo z największą zaciętością; jenerałowie ich wystawiali się na wszystkie niebezpieczeństwa i stawiali nawet na czele swoich regimentów; ale nakoniec zostali z wszystkich stron i z tyłu przez Francuzkie kolomny oskrzydłonemi i pobici. Król znajdował się kilka razy w niebezpieczeństwie być pojmanym, aż nakoniec wziął go regiment gwardyi

w środek i przerznął się z nim przez Francuzką linią. Armia Pruska miała utracić 12 jenerałów. Xąż Henryk Pruski ciężko jest ranny. Jenerał leutnant Schmettau, Rüchel, &c. zabici. Ostatni był nayprzód w bok ranny, ale powrociwszy nazad do bitwy ugodziła go kula w miejsce, na którym miał order. Po między jeńcami zabranemi d. 14 ma się także znajdować Xąż Oranii Fulda, z którym bardzo wspaniale obszedł się W. Xąż Bergski Murat.

Z Frankfortu d. 23. Października.

Armia odwodowa Francuzka, utworzona w naszych okolicach, wyruszyła naprzód. Drugi regiment lekkiej piechoty, który stał od 6 dni w naszym mieście, wyszedł dziś rano, a nie długo udał się za nim 4 regiment, stojący w okolicach naszego miasta. Dziś w południe przybył tu 12 regiment, a jutro uda się w dalszą drogę.

Mowią, że armia północna pod dowództwem Króla Hollenderskiego rozpoczęła już swoje działania i wkroczyła do Westfalii.

Xąż Isenburski przejechał onegdaj tedy do głównej kwatery wielkiej armii Francuzkiej; mówią, iż dowodzić będzie częścią armii ligi Reńskiej.

P. Laforest, bywszy poseł Francuzki przy dworze Pruskim, przyjechał d. 20 do naszego miasta.

D O N I E S I E N I A.

Ponieważ wypisany powtornie na dzień 15 Septembra r. b. konkurs względem osadzenia przy Wadowickim Magistracie wakującego Syudyka miejsca z pensją roczną 250 ryń. ziącznego, bezskutecznie upłynął, przeto trzeci konkurs w tej mierze z tym dobędem wypisuje się, iż kompetenci proźby swe dekretni Eligibilitatis i zaświadczeniami moralności opatrzone najszybciej do 15 Novembra r. b. do C. K. Myślenickiego Urzędu Cyrkularnego podawać mają. W Krakowie d. 29 Octobra 1806.

Podaje się niniejszym do wiadomości publiczney, iż z rozkazu Wysokiego C. K. Sąd Szlachecki w Krakowskim dnia 4 gbris r. b. wypadłego, pozostałe rzeczy ruchome p. g. s. n. W. J. X. X. X. Szabel Kanoniku K. Krakowskim jako to: suknie, cyna, miedź, szata, X. X. i inn. sprzęty domowe przez publiczną licytacją dnia 10 Listopada i następnym dni z rana o godzinie 9tej, po południu o 3ciej w domu Jagiellońskim na ulicy S. Anny

pod Nrem 300 za gotowe pieniądze sprzedane zostaną; życzący sobie co nabydź raczą
że znaydować się.

Raczyński Komornik Sądowy Krakowski.

Przez Magistrat municypalnego Miasta Wadowice w Królestwie Galicyi wschadzicy, cyrkule Myślenickim środkującym przytomnym Edyktem wszystkim w powszechności i każdemu w szczególności, wiadomo czyni się, iż na podniesienie zbiegu wierzycielow przeciwko substancyi zadłużoney tak ruchomey iako nieruchomey krydaryusza Antoniego Smida mieszczanina, podług podaney przez niego samego deklaracyi, i na zaspokoienie kredytorow uśpienia dóbr, sądownie zezwolono.

Każdy więc któryby do zeniesienia, przeciwko zadłużoney substancyi sprawiedliwej iakiey pretensyi sądził się mieć prawo, ninieyszeni się uwiadomia, ażeby aż do dnia 31 Grudnia 1806 pod terminem zawitym, pretensyą swoją w sposobie formalney żałoby przeciw ustanowionego zastępcy do prawa Jmę Pana Erasma Fanty do tuteyszego magistratualnego Sądu tym pewniey podał, i w niej nietylko rzetelność swojej pretensyi, ale też prawo mocą którego wtey lub owey klasie umieszczonym bydz pragnie, w przepisany terminie to jest do dnia 31 Grudnia 1806 dokładnie okazać, inaczey zaś po upłynieniu wyżej oznaczonego terminu uikt więcej słuchany nie będzie, nawet owi którzyby swoich pretensyy aż do czasu ustanowionego nie podali, bez wyjęcia i na ow czas odsądzeni będą, chociażby im też prawo nadgrodenia własności albo hypotheki z tey masy przynależało, i że takowi wierzyciele, gdyby co do masy wionni byli, mimo wszelkiey pretensyi któraby im prawem nadgrodenia własności, albo zastawu służyła, dług maffie zapłacić będą powinni. Zaczym podług ustaw Naywyższych na kraie te wydanych, chcący szkody uniknąć postępować sobie mają,

Malczewski Pro consul.

Th. A. Kłodziński syndyk.

Dziwinski Asse.

J. Jendrkiewicz Asse.

Z Rady Magistratu Municypalnego Miasta Wadowic.

Dnia 27 Augusti 1806.

Jouanes Smietanski, kancel.

Magistrat Miasta C. K. Stołeczcznego Krakowa ninieyszim do powszechney podaie wiadomości, iż budowla domu drewnianego na gruncie mieyskim wystawionego w sekcyi II. pod Nrm. 280 stoiąca po niegpyś Gertrudzie Nagaszewskiej pozostała Zł. ryń. 1780 włączyny w to ciężary gruntowe, sądownie na dniu 1 Lutego b. r. oszacowana w dniu 11 Grudnia t. r. o godzinie 3 po południu tu w Ratuszu przez publiczną licytacją za następującemi warunkami sprzedane zostanie.

1) Kżdy licytant 10 część summy szacunkowej przed licytacją złoży.

2) Resztuiąca z licytacji wynikłą sumnę przysztly nabywca w dniach 14 do depozytu sądowego złożyć będzie obowiązany, inaczey nowa na iego koszt i niebezpieczeństwo wypisana będzie licytacja.

3) Podobnież przysztly nabywca corocznie do kassy mieyskiej Zł. ryń. 14 kr. 50 iako czynsz ziemny z gruntu tego opłacać jest obowiązany.

Wszyscy zatem chc kupna mający na wzwyż oznaczonym terminie i mieyscu znaydować się mają. — Wierzyciele zaś zapisowi tym końcem napominają się, ażeby nieoczekuiąc sobnych przypozwań, pretensye swoje do protokółu licytacji oznaymili, gdyż inaczey na iozęszających się przy podziale summy z licytacji wynikającej żaden wzgląd miany nie sędzie.

Gollmayer.

Krzyżanowski.

Łodziński.

Z Rady Magistratu Miasta C. K. Stołeczcznego Krakowa.

Dnia 26. Września 1806.

Matewski.

Ukarania rzemieślnikow ninieyszim uwiadomia się.
Na mocy naywyższego rozkazu i ztąd wypadłego wysokiego prezydialnego dekretn ddo

2250. Stycznia t. r. byli p. m. Września następujący rzemieślnicy ukarani.

- 1) Piekarka czarnego pieczywa, za wagi niemającej żytny chleb 14 dniowym aresztem, z tychże 4 dni pościem.
- 2) Piekarz czarnego pieczywa za wagi niemającej żytny chleb 14 dniowym aresztem z tychże 4 dni z pościem.
- 3) Piekarka czarnego pieczywa za wagi niemającej żytny chleb 14 dniowym aresztem, z tychże 2 dni pościem.
- 4) Piekarz czarnego pieczywa za sprzedanie wyżej nad taxę żytniego chleba 4 dniowym aresztem, i 2 dni z tychże pościem.
- 5) Piekarz czarnego pieczywa za wagi niemającej żytny chleb, 3 dniowym aresztem, ostatni z tychże o chlebie i wodzie.
- 6) Mącznik za nieuprowadzenie się w oznaczoną ilość mąki 10 ryń. do mieyskiego policyynego funduszu.
- 7) Piekarka białego pieczywa za sprzedanie ścęchłych i niewypieczonych bułek 25 ryń. do mieyskiego policyynego funduszu.
- 8) Piekarz białego pieczywa za niewypieczenie bułek 25 ryń. do mieyskiego policyynego funduszu.
- 9) Mącznik żydowski za sfałszowanie mąki 10 ryń. do mieyskiego policyynego funduszu.
- 10) Piekarka białego pieczywa za niewypieczenie tegoż od rzemieśła oddalona.
- 11) Mączniczka za sprzedanie mąki wyżej nad taxę oznaczoną 50 ryń. do mieyskiego policyynego funduszu.
- 12) Piekarka czarnego pieczywa za wagi niemającej żytny chleb od rzemieśła swego oddalona. W Krakowie dnia 16go Października 1806.

de Jsdentzi.

Magistrat C. K. i wolnego Miasta Sandomierza oznajmuje tym Edyktem Jakóbowi Sadowskiemu zegarmistrzowi, że starozakonny Boruch Mendlowicz przeciwko niemu o zapłatę 15 czer. zł. i 36 zł. ryń. za dwa zegarki, to jest złoty i srebrny temuż należących się żatobę na niego podał, i o pomoc Sądu ile sprawiedliwość wymaga prosił. — Gdy zaś Magistrat ten nie mając wiadomości gdzie obżatowany został, lub czy wcale w C. K. dziedzicznych państwach znajduje się, onemuż Sadowskiemu za zastępcę Pana Antoniego Szańskiego z tego szkoda i jego kosztem postanowił, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowej dla C. K. dziedzicznych Państw przepisanej rozpocząć się i ukończonym będzie, on przeto niniejszym Edyktem tym końcem upominia się ażeby, w czasie przyzwoitym, to jest dnia 28 ybris 1806 roku o godzinie 9 ranniej w tuteyszej kancelaryi ratuszowej sam stanął, lub też jeżeli na zbiecie uformowanej do siebie pretensyi jakie dowody ma, te załatemcy wyznaczonemu przestał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, i tego tuteyszemu Magistratualnemu Sadowi wymienił, a oraz podług przepisów tych środków prawa używał, jakie do obrony tej sprawy za nyskuteczniejsze osądzi, gdyż inaczej skutki zwłoki i zaniedbania podług C. K. Praw sam sobie przypisać winien będzie.

J. Kiszelka.

F. Rogowski.

J. Gaudecki.

Z Rady Magist. C. K. i wolnego Miasta Sandomierza d. 29 Augusta 1806.

Jozef de Polański, Proto. Reg. & Exp.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej wzywaia tym Edyktem Pani Katarzynę Zapalską, której mieysce mieszkania jest niewiadome: ażeby się w przeciągu lat trzech niedziel osmnaście o sukcesyja po zmarłej Antoninie z Spinkow Wieczorkowski siostry jej rodzonej pozostała, a na nią spadała, zgłosiła; bo inaczej dziedzictwo pozostałe tak długo w dozorze i zarządzaniu Sądu utrzymane zostanie, aż ona za zmarłą będzie mogła być ogłoszona. Dano w Krakowie d. 24 Września 1806 roku.

Jozef de Nikorowicz.

Marx.

F. Pohberg. Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachodniej.

Scherauz.